LAIKAS

Nr. 444 XX M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

7 DE MAYO DE 1969.

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 937.549
Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

CORREO ARGENTINO
CASA CENTRAL

Franqueo Pagado
Concesión Nº 4615

Tarifa Reducida
Concesión Nº 1334

Uzsiverte Vienas Istorijos Lapas

Balandžio 27 dieną prancūzų tauta prie balsavimo urnų prezidentui de Gaulle pasakė, kad nesutinka su jo konstitucijos reformos projektu, ir de Gaulle, pildydamas savo žodį, atsistatydino. Tuomi, kaip kai kurie laikraščiai rašė, užsibaigė viena Prancūzijos ir Europos era ir prasideda nauja.

Gen. de Gaulle gimė 1890 m. Po I Pas. Karo padėjo lenkams organizuoti pasipriešinimą bolševikams, kurių masės ėmėsi veržtis per Vislos upę. Prieš II Pas. Karą de Gaulle perspėjo, kad prancūzai nepastikėtų vient Maginot linija. Niekas nepaklausė jo ramybę drumstančio balso ir Prancūzija kapituliavo prieš Hitlerį. De Gaulle pabėgo į užsienį ir ten organizavo prancūzų pasipriešinimą — rezistenciją. Turėjo daug kliučių, nes ano meto valdovams nepatiko katalikas, norįs kovoti kaip laisvės sąjungininkas, o ne kaip jiems subordonuotas. Į garsiuosius posėdžius su Stalinu jo nekviesdavo. Jis nepasirašė po sutartimi, kuria buvo padalyta Europa, rytinę jos dalį paliekant bolševikų kruvinai sauvalei.

Išlaisvintą Prancūziją bandė valdyti, sudaręs vyriausybę iš įvairių partijų atstovų, tačiau marksistai griovė visas jo pastangas. 1946 m. pasitraukė iš valdžios. Tuo tarpu Paryžiuje vyriausybė keitėsi, viena po kitos, pasidarė tikras chaosas. Kai nebesimatė jokios išeities prez. Coty pavedė jam sudaryti vyriausybę. Tvirtai sėdasi valdžion ir tvirta ranka valdo virš 10 metų. Duoda laisvę kolonijoms nuramina maištaujančius, sutvarko ekonominius reikalus, frankas tampa stipria valiuta.

Darbas nėjo sklandžiai. Vakarų pusėje Amerika ieškojo suvienytoje Europoje sau materialinės naudos. Rytų pusėj žengė komunismas, kuris savo pavaldinius vertė būti bespalviais, beteisiais, ateistinės - bolševikiškos masės žmonėmis.

Adenaueriui ir de Gaulle buvo nepriimtina nei viena nei kita tendencija. Jie planavo, kad Europa turėjo būti statoma ant krikščioniškos kultūros pamatų, tautos turėjo išlaikyti savo veidą, dvasią.

Tarp tų dviejų krypčių vyko kova — atkakli, tyli, "mirtina". Adenaueris greitai gavo valdžią perduoti Erhardui, kuris tuoj palinko link liberalizmo — Anglijos ir Amerikos. De Gaulle priešinosi, paskelbė šūkį: "Europa nuo atlanto ligi Uralo", lankėsi Rytų Europoj ieškodamas būdų komunistiniam blokui suskaldyti. Siekdamas didesnio savarankiškumo, Prancūzija apginklavo atominiais ginklais.

De Gaulle buvo užsibrėžęs milžino darbus. Palieka juos nebaigtus. Ar sugebės prancūzai išrinkti tinkamą jo darbų tęsėją?

Pov. Mačernis.

IŠ VISO PASAULIO

• Bolivijos prezidentas žuvo užsidegus helikopteriui, kuriuo važiavo lankydamas tolimas Bolivijos provincijas kuriose ūkininkai yra jo politinės linijos svarbiausi remėjai. Helikopteris užsidegė užsikabinęs už aukšto įtempimo vielų arti Cochabambos miesto. Nauju prezidentu yra dabar Luis A. Siles Salinas. Jam yra įteiktas ūkininkų ultimatumas, kuriame jie reikalauja, kad jis pasitrauktų iš valdžios remdami gen. Alfredo Ovando Candia, kuris po gen. Barrientos yra pirmasis lydetis politinėje ūkininkų partijoje. Bijoma politinės krizės.

• Irlandijos ministeris pirmininkas Terence O Neill sąrišy su esančiais neramumais krašte pasitraukė iš ministerių pirmininko pareigų. Jo pasitraukimas rišamas su britų vyriausybės spaudimu, kurios spyriamas jis padarė kai kurių reformų, jų tarpe suteikimas balsavimo teisės katalikams, kurie negalėjo iki šiol balsuoti, dėl ko jisuto gyventojai protestantai. Kova dėl civilinių teisių pasireiškia gatviniais susirėmimais ir sabotažais. Britanijos vyriausybė, kad išvengti kraujo praliejimo ir tvarkai palaikyti pasiuntė papildomą kariuomenės grupę (550 vyrų).

• *Pietinėje Burmoje veikiantieji* sukilėliai siulo mokėti po 300 svarų už gyvą ir 150, sv. už negyvą tokį žurnalistą, kuris renka ir skelbia žinias apie jų veiklą.

• Gegužės 1-ją dieną 3.000 polirijos, talkininkaujant kariuomenei bandė išsklaidyti Prahoje, šv. Vaclovo aikštėje, susirinkusią minią. Daugiau kaip 2000 žmonių aplankė šv. Vaclovo paminklą, Čekoslovakijos laisvės simbolį, kuris skendėjo gėlėse ir degančiose žvakėse. Policijai nepavykus išskirstyti minią, daugiau žmonių netrugdė. Vienas vainikas turėjo įrašą "Tikiu į laisvę". Nauja valdžia, kuri yra Maskvos pasodinta, sropiai vygdo jos įsakus išnaikinti visus patriotus.

• Didž. Britanija pareiškė, kad nepirksmė sos iš Argentinos ir Brazilijos. Gali, tačiau, būti eksportojama mėsa be kaulų. Ši uždrauda prasidės nuo spalio 1 d. Priežastis — gyvulių aftoso liga.

• Gegužės 1 d. šv. Tėvas Povilas VI-sis iškilmingų mišių metu įšventino33 naujus kardinolus, kurių tarpe yra 6 iš P. Amerikos. Iškilmėse dalyvavo 30.000 maldininkų.

• JAV karo laivynas, 23 laivų grupė, įplaukė į Kinų jūrą. Šitų apsaugos priemonių JAV vyriausybė griebėsi, po to kai Š. Kirėja toje vietoje numušė amerikiečių žvalgybinį orlaivį.

• JAV išsiplėtė studentų steikai ir riaušės, kuriuose daugiausia veikia juodoji rasė. Kai kurie universitetai uždaryti.

• Maskva po 52 metų pirmą kartą atšventė pirmąjį gegužį be jokių kariuomenės paradų. Brežnevas pasakė kalbą, šį kartą nepuldamas nei "imperialistų amerikonų" nei "išdavikų maoistų" nei "įžuliųjų izraelitų" kaip tai būdavo kiekvieną kartą švenčiant 1-jį gegužį. Į šią naujienybę atkreipiama demėsys.

BRANGŪS BROLIAI IR SESĖS — LAISVO PASAULIO LIETUVIAI

Tauta už tėvynės ilgesnį laiką gali išsilaikyti tik labai ypatingomis sąlygomis, kaip turime gyvą pavyzdį žydų tautoje. Tokios sąlygos tačiau negali būti naujai sukurtos, jeigu jų nėra iš gilios senovės. Svetur nesunykti stipriausia pagalba yra gyvas ryšys su gyva tauta tėvynėje. Remdami tautą tėvynėje kiekvienu tos srities veiksmu išgyvename savyje savos tautos ir tėvynės meilę ir taip stipriname svetur esančių lietuvių sąmoningumą.

Kaip spaudos draudimo laikais lietuviška knyga iš svetur patekusi į Lietuvą buvo didesnės vertės dovana, negu medžiaginė pagalba, taip ir dabar religijos persekiojimo ir dorovės griovimo laikais religinė ir moralinė pagalba yra daug svarbesnė už medžiaginę pagalbą.

Šiais metais sukanka 10 metų, kai per Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos organizaciją (Lithuanian Catholic Religious Aid) laisvo pasaulio lietuviai stengiamės gelbėti Lietuvoje ir kitur rusų vergijoje esančių lietuvių religiją ir krikščionišką moralę: tą visokios tvirtybės, ištvermės ir vilties pagrindą. Padaryta daug gero. Trumpu žodžiu neįmanoma tai atpasakoti. Stengiamės daryti ką pajėgiame.

Bėga laikas, keičiasi žmonės — ne tik pavergtieji, o ir pavergėjai. Šiems besikeičiant keičiasi daug ir gyvenimo sąlygos. Gal visai netrukus daug kas pasikeis ir Lietuvoje. Mes turime būti gerai pasiruošę kiekvienos atmainos valandą nedelsdami padėti mūsų tautos religiniams, doriniams ir bendrai dvasiniams reikalams. Šiais tikslais, daug svarbesniais už kasdieninę duoną ar rūbą, mes šaukiame visus lietuvius talkon. O mums turi rūpėti ir ateitis. Turime kelių asmenų palikimus ateičiai, bet ir tų reikia daugiau, kad galėtume efektyviai atsilieptі atėjus palankiai valandai. Derėtų kiekvienam lietuviui skirti dalį savo turto dabartiniams ar ateities Lietuvos religiniams reikalams. Testamente užrašytų palikimų bažnyčioms Lietuvoje jau ne vienas nuėjo į rusų bolševikų rankas. Mes įspėjame ir raginame tokius palikimus atiduoti Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos globai. Žmonija parodo savo kilnumą remdama misijas, skurdo slegiamus ar nelaimės ištiktus žmones. Pavergėjas laiko mūsų tautą ne tik medžiaginiame skurde, o griauna tautos gyvybingumo pagrindus - tikėjimą ir dorą. Gelbėkime savo tautą kaip išmanome ir visada atsiminkime, kad organizuotu darbu galima padaryti daug ką, ko negalime padaryti pavieniai.

Minint Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos veiklos dešimtmetį laikau sau malonia pareiga padėkoti visiems laisvame pasaulyje lietuviams kunigams už jų asmeninę pagalbą ir rinkliavas parapijose, visiems ir kiekvienam lietuviui už auką ar darbą skirtą L. K. Religinės Šalpos veiklai. Kiek iki šiol padėta tautai Lietuvoje, tai jūsų kiekvieno ir visų kartu nuopelnas.

Dievo, artimo ir savos tautos meilė ir toliau tejungia vis platesnes lietuvių mases aplink L. K. Religinę Šalpą (Lithuanian Catholic Religious Aid) bendrai misijai — gelbėti pavergtos mūsų tautos dvasinės tvirtybės pagrindus.

Kartu su jumis besisielojąs mūsų tautos likimu,

Vyskupas Vincentas Brizgys.

Lietuvių Parapija drauge su Liet. Bendruomene ruošia **MOTINOS DIENOS** minėjimą sekančia programa:

10 val. — Šv. mišios už gyvas ir mirusias motinas;

11 val. — Mirusiųjų motinų pagerbimas prie lietuviško kryžiaus; trumpas aktas lietuvių salione su tai dienai pritaikinta programa.

Visi lietuviai yra maloniai kviečiami dalyvauti.

Rengėjai.

Visi į centriečių šventę!

Gegužės 24 d. 21 val. Tabare 6950, V. Lugano ruošiamas

IŠEINANČIOS VALDYBOS PAGERBIMAS IR NAUJOSIOS PRIĖMIMAS

Bus šalti ir šilti užkandžiai. Šokiai grojant orkestrui OSTENDE.

Pakvietimus įsigyti iš anksto pas bilietų platintojus ir L. Centre.

Šventei ruošti komisija.

Negailestingai mirčiai žydėjimo pavasaryje išplėšus iš gyvųjų tarpo VIOLETĄ MIKALČIŪTĘ, jos tėvą Juozą Mikalčių, Arg. Liet. Bendruomenės sekretorių, nuoširdžiai užjaučiame.

A. L. B-nės Krašto Valdyba.

SLA 6-to skyriaus Kordoboje sekretorei, medic. stud., VIOLETAI MIKALČIŪTEI, tragiškai žuvus, skausmo prislėgtiems J. Mikalčiui ir šeimai bei visam 6-tam skyriui reiškiame nuoširdžiausią užuojautą.

SLA Centro Valdyba.

Mūsų bendradarbiui Juozui Mikalčiui, jo dukrai VIOLETAI tragiškai žuvus Kordoboje, reiškiame gilią užuojautą, kartu liūdėdami.

"Laiko" Redakcija ir Administracija.

Giliai sujaudinti dėl tragiškos mirties VIOLETOS MIKALČIŪTĖS, skausmo valandą reiškiame mūsų nuoširdžią užuojautą jos tėvui J. Mikalčiui.

"Laiko" spaustuvės ir liet. parapijos darbo personalas.

Negailestinga mirtis 20 balandžio 1969 m. išrovė iš Kordobos lietuvių kolonijos gražiąją gėlę - studentę ir visuomeninkę VIOLETĄ MIKALČIŪTĘ. Gilaus liūdesio valandą dalinamės skausmu su jos tėvais ir broliu.

Matas ir Valerija Bendinskai.

Taip netikėtai mirčiai atskyrus iš gyvųjų tarpo jaunuolę VIOLETĄ MIKALČIŪTĘ, jos tėvą Juozą Mikalčių ir šeimą iš širdies užjaučiame.

Vladė, Hektoras ir Benediktas Survilai ir Vytautas Malėla.

JAUNYSTĖJ UŽGĘSO

Violeta Mikalčiūtė išvydo pasaulį 29 lapkričio 1943 m. pačiame Lietuvos rytų pakraštyje, tik pora kilometru nuo Gudijos sienos — Eišiškėse. Jos tėvai ten dirbo valstybinėj progimnazijoj — mokytoja ir direktorius. Klaikios tada buvo naktys ir dienos. Artėjantis patrankų gausmas, siaubus ūžesys praskrendančių bombonešių. Naktimis sušvisdavo lietuvių sodybos gaisrų pašvaistėmis, kaimyno — priešo pagiežos išraiška. Miestelio gyvenime visokie trūkumai, pertekliaus jokio.

Nei metų nesuėjus Violeta jau ilgoje kelionėje. Traukimasis į Vakarus nuo pavojaus, nuo gaisrų, nuo karo. Varėna, Vilnius, Tauragė. Po mažos pertraukos dar toliau. Iki Pietinės Austrijos, iki Priešalpių. Beveik trims metams apsistota Italijoj. Kelionės sunkumai ir suaugusius padarydavo irzliais, rėksniais. Visus stebino mažutės Violetos ramybė ir taip pat jos protingumo šviesa, anksčiau prabundanti, negu normaliai to amžiaus vaikuose.

Pagaliau Argentina. Ji netoli penktųjų metukų pabaigos. Jau skaitė lietuviškai. Greitai reikia pradėti oficialius pirmuosius

mokslo žingsnius. Šalia lietuvių ir italų, prisideda trečioji kalba. Septynių metų pradžios mokslo kursą užbaigia per šešius ir per sekančius penkius - gimnaziją.

Kas toliau? — Ją traukia medicina. Matydavo sveikatos stokojančius ir aplinkui, ir artimųjų tarpe. Deja, studijoms dar sunku atsidėti. "Mokslas nemokamas", bet daug kainuoja. Ir pradinis, ir to labiau aukštasis. Praleidžia tris metus dirbdama — vienus Argentinoje, kitus du Š. Amerikoje. Po darbo valandų eina į aulę. Baigia Čikagos universitete du semestrus anglų kalbos fonetikos ir privatų IBM operatorės kursą.

Tačiau svajota profesija ją vilioja. O horizontai jau šviesesni. Naujakurių gyvenimas eina geryn. 1964 m. grįžta Argentinon ir pradeda mediciną Kordobos universitete. Profesoriai ir mokslo draugai stebisi jos ryžtu, rimtimi ir sugebėjimais. Įžengė į paskutiniuosius metus. Nė vieno egzamino atsilikusio iš praėjusių penkių metų.

Jei gali atitraukti bent valandą nuo tiesioginių studijų, ją skiria minties praturtinimui kitomis idėjomis. Įdomaujasi antropologija, filosofiniu romanu, žurnalistika. Keleta savaičių prieš mirtį atliko "Cursillo de Cristiandad". Kad neatsirastų vidinis plyšys tarp profesinių žinių ir metafizinės, religinės idėjos.

Dalyvavo ir visuomeniniam darbe. Buvo studentų medikų draugijos ir SLA Kordobos skyriaus sekretorė.

Dar metai ir įžengs į pasirinktą profesiją — padėti sergančiam atgauti sveikatą, malšinti artimo skausmą. Jau matosi atviri keliai. Kokią sperialybę pasirinkti? Ieškoti aukštų honorarų ir pelno? Ne. Jos mintyse ne finansininko planai. Ryžtasi socialinei medicinai. Rūpintis sveikatingumu žmogaus, kuriam neprieinama privatinė klinika, kuris išviso toli nuo civilizacijos centrų. Be to, specializuojasi vaikų ligose.

Violeta per savo trumpus amžiaus metus yra daug keliavusi — traukiniu, autobusu, laivu, lėktuvu. Visados laimingai. Mirtis jos laukė prie gatvių sankryžos apskritimo (rotondos), įvažiuojant į universiteto rajoną. Nupuolusi nuo motonetos susitrenkė galvą į gatvės grindinį ir sąmonė užgęso. Žymaus chirurgo prof. J. Moyano padaryta operacija nesugrąžino minčiai šviesos. Po trijų dienų - balandžio 20, širdis nustojo plakusi. Sekančią dieną palaidota S. Jeronimo kapinėse, San Cayetano panteone (II, 272). Šermenyse ir kapinėse didžiulis būrys ją lydėjo. Fakulteto atstovai, mokslo draugai, kaimynai ir Kordobos kolonijos lietuviai. Skaitlingi vainikai, gėlių puokštės, reiškiamos užuojautos jos artimiesiems, užprašytos šv. mišios liudija, kiek meilės ir pagarbos buvo spėjusi įgyti ją pažinojusių širdyse.

jt.

Violetai Mikalčiūtei tragiškai žuvusiai, gerų norų ir jaunystės kupinai sielai, sėjusiai meilės ir teisybės grūdą, pavasario rytą pašauktai į Amžinąjį Gyvenimą, paskutinis atsisveikinimo žodis:

TEBŪNA TAVO VALIA!

Savo krašto tu žemės žiupsnelis,
Tu vilčių ir idėjų pilna;
Tu iš žemės ir vėlei į žemę! . . .
Tad, tokia, matyt, Dievo valia!

Argi tu, argi tu besugrįši?
Šaukia paukščiai: . . . niekad, niekados!
Verks tėvynėj palinkę žilvyčiai
Ir upelis vingiuotas raudos.

Bet kodėl taip toli nuo tėvynės,
Taip toli nuo to krašto brangaus?
Tavo vardą palikę čia mini
Ir šaukias pagalbos dangaus.

Kada nors vistiek tu sugrįši,
Tu sugrįši maža dulkele.
Dieve! . . . Mūs' maldų išklausyki
Ir . . . "tebūna Tava valia!"

". . . Teateina Tavo karalystė.
Kaip danguje, taip ir žemėje."
Po kojų ašen Tavo, Kristau,
Suklupęs sopuly ir nusižeminęs!

J. Stankūnas,
20.IV.69, F. Varela.

GEGUŽIS

Ir vėl Viešpats leido sulaukti naujo gegužio. Užmerki akis vienumos tyloj, ir, rodos, jauti švelniu vėjeliu plaukiant svaiginantį Lietuvos gegužio žiedų kvapą. Slenka išsiilgti tėviškės vaizdai: saulėj, — lyg saka, baltuoja beržėlių gojus, gyvu žalumu rymo kalvos, savo dejones — skundą užkukuoja gegutė . . . Vaizdų, spalvų, kvapų, garsų harmonijon darniai įsipina prie lauko koplytėlės susirinkusių žmonių giesmės "Sveika Marija, Motina Dievo . . ." aidai.

Kai švelnios gegužio gamtos ramybė — taika supa žmogaus dvasią, lyg žiemos ledo likučius, tavo širdy ištirpdo viską, kas bloga, žema, maištinga, atsikvėpi lengviau ir jauti troškimą glaustis prie ko, kas tave apsaugotų nuo pavojaus, vestų klystkeliais, kam galėtum išpasakoti savo skausmą, troškimus — ir lūpos savaime sušnabžda:

—Mama!—

—Mama — Motina —

Gegužės taikos burtai pažadindavo mūsų liaudį, atnaujindavo jame savo vertės pajautimą, primindavo, kad žmogus nėra šiaip sau aklo likimo nusviestas daiktas, bet kad yra Dievo kūrinys ir Jo globoj. Žvilgsnis krypdavo tada aukštyn link Motinos, link Marijos.

Marija mūsų Motina. Ir visą gegužio mėnesį liaudis maldomis — giesmėmis dėkodavo Jai už globą, guosdavosi, maldaudavo pagelbos, išsakydavo savo meilę Jai.

Tačiau šį gegužį Marijos žvilgsny jaučiame skausmą, liūdesį.

Šią Didžiąją Svaitę Povilas VI kalbėjo, kad Bažnyčia šiandien eina skaudų Kalvarijos kelią. Visur girdisi apie dvasininkų, katalikų maištus, atsimetimus, ne tik kunigai, ar praktikuoją katalikai, bet ir ankščiau bažnyčią užmiršusieji, staiga ėmė visur mokyti, kritikuoti. Pridygo lyg grybų įvairių reformatorių, kurie visi užmiršo Kristaus perspėjimą: Ne jūs mane išrinkot, bet aš jus išrinkau". Ir daugumas tų "reformatorių" stengiasi pažeminti Mariją, išblaškyti, suklaidinti jos globojamus vaikus.

Sulaukėm skaudų gegužį. Šiluvoj Marija verkė dėl nepastatytos bažnyčios, šiandien Marija, Bažnyčios Motina verkia dėl visos Bažnyčios.

* * *

Skolingas jaučiasi žmogus ir savo žemiškajai motinai. Dar kūdikiu būdamas glaudžiasi prie jos, ieškodamas, kaip išreikšti savo dėkingumą už vargą, kurį turi augindama, ruošdama gyvenimui Todėl gegužio mėnuo skiriamas prisiminti motinoms ir nors simboliniai joms atsilyginti. Tačiau žmogaus galios tokios menkos, toli atsilikusios nuo jo norų ir telieka tik maldoj prašyti Dievo ir Marijos palaimos, motinai. Motinos Dienoje prisipildydavo bažnyčios ir karštos maldos liejosi iš kiekvienos širdies.

Tačiau šiandien pagonybės dvasia braunasi gyveniman: bažnyčios tuščios ir vietoj mišių formai išlaikyti, motinai atnešama puokštė greitai vystančių gėlių ar kokia dovanėlė.

Ach, gestą reikia padaryti

Ir ta bedvasė pagonybė neša šiurpių vaisių. Nesenai Bs. Aires vienas banditas ėjo atsišaudydamas nuo policijos slėpdamasis už motinos nugaros šaudydamas pro jos pečius. Senutė motina žuvo.

Ėjo ji savo noru? Ją vertė eiti? O, gal, tikėjosi tokiu būdu atpirkti savo kaltę už tokį sūnaus išauklėjimą?

Daug tėvai kalti, kad šiandieną, mūsų žemėje ne taip yra kaip norėtumėm.

Kokio atlyginimo verta motina, kuri "moko" vaiką:

—Ar šiandieną eisi prie komunijos?

—Seselė neleis, nes nebuvau prie išpažinties.

—O ką ji žino. Sakyk, kad buvai.

Praėjo keleri metai, o jau girdisi, kad vaikas nesuvaldomas.

Kitas mūsų tautietis nesugyveno su žmona ir kiekvienas nuėjo savo keliais. Girdžiu, kaip tėvai pataria sūnui:

—Taip negali būti, susiieškok kokią moterį ir gyvenk su ja.

Man ir plaukai pasišiaušė:

—Kaip tai? Kad susidėjęs gyventų . . .

Kvaila tu, tetule: čia ne Lietuva, čia žmonės gudresni! Taip susidėje geriau sugyvena, negu kad kuriuos ten kunigas susriša.

Ach taip! Šėtonas gali vartytis ir kvatoti, nes be jokio vargo laimi . . .

* * *

Skaudūs darosi gegužiai. Taip norėtumėm pabėgti nuo tų visų reformatorių, pasaulio gelbėtojų, gudruolių ir melsti Viešpatį:

—Tėve, grąžink mums mūsų Lietuvos gegužio ramybę ir taiką!

Tetulė.

Išmokei Tu mane delioti šventą
[kryžių
Ir palydėjai iš margų laukų
Dabar, kai spusteri čia juodos
[valandos sugrižę,
O, motin! be Tavęs sunku, sun-
[ku.

K. Inčiūra.

SLA Dr. V. Kudirkos salėje, Av. San Martin 3175, Lanus — Gegužės 10 dieną 1969 m. 21 val.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS,

su tai dienai atitinkamomis kalbomis ir menine programa: "Kaip Onutei dvi raidės pabėgo" J. Avižiaus pasaka su dainomis ir šokiais, išpildys SLA mažųjų Ansamblis.

Vaišės. Po programos jaunųjų šokiai su orkestru.

Pagerbkime visas motinas atsilankydami į šį ypatingą minėjimą.

S.L.A. Centro Valdyba.

Žiauriai mirčiai staiga atskyrus iš gyvųjų tarpo jaunuolę veikėją, SLA 6-to skyriaus sekretorę, studentę VIOLETĄ MIKALČIŪTĘ, Juozą Mikalčių, M. S. Mikalčienę Š. Amerikoje ir Svajūną Mikalčių, netekus dukters ir sesers, giliai užjaučiame.

Arturas Mičiudas, Juozas Švenčionis,
Juozas Šiušis su šeimom's.

A†A VIOLETĄ MIKALČIŪTĘ palaidojus, jos tėvą gerb. Juozą Mikalčių, tikiu, paguosiu primindamas, kad Tenai vėl susitiksite.

Gediminas Burdulis.

RAUDA

(Iš mūsų liaudies kūrybos)

Kelkis, motule, kelkis, širdele,
Nuog balto patalėl'o, nuog pušų [lentelių!

Kol neprakalbi į mane, siratą, [nei vieno žodelio?
Ar mano motulės akmens š'rdelė?
Ar mano motulė jau taip im'gus [į saldų miegelį,

Kad nepratari į mane, siratą, nė [vieno žodelio?
Žinai, motule, stato tau name-[lius šešių lentelių pušų šakelių -
Ąžuolinėm durelėm, be stiklo [lengelių, be var'o [durel'ų

Tu nematysi švieselės temstant,
Tu nematysi aušrelės auštant,
Tu nekalbėsi su savo dukrele, [biedna siratėle.

* * *

Ranka, kuri supa lopšį, valdo pasaulį.

R. W. Wallace.

* * *

Gera mot'na verta šimto mokytojų.

Herbert.

VIENA DIENA NUOLATINEI MEILEI

Motinas paminime vieną kartą metuose, nes viešojo gyvenimo verpetuose jos kaip ir užmirštamos. Jei kada visuomenėje pasirodo, tai išeina kitų vardu, būtent, kaip visuomenės veikėjos, pedagogės, specialistės, menininkės ar politikės, ambasadorės ar karalienės. Dar dažniau apie jas išgirstame kaip žymių vyrų žmonas, bet tuo atveju jos pasirodo kaip moterys, bet ne kaip motinos. Motina lieka namų židinyje pasislėpusi, kaip ir jos meilė. Mažai kas apie tai girdi ir nelabai domisi.

Pasidomima kai kada kaip karalienė savo vaikus augina tarnų būrio lydima, nes ji — karalienė. Dar įdomiau kai kuri garsi kino artistė išsiskyrė su vyru ir kovoja dėl savo vaiko kam jis turi priklausyti, tai sensacija. O kiekviena motina, būtų ji garsiausia ar paprasčiausia, nesisupa jokia sensacija, jos pareigos rodosi visiems tokios paprastos ir meilė tokia suprantama. Kuo čia viešuma turi stebėtis, kad taip yra ir taip bus: be motinos pirmo žingsnio nežengsi. O kas neišvengiama, kas atrodo taip naturalu ir būtina, tai dažniausia ir užmirštama. Viena diena metuose nori tai priminti.

Yra tam pagrindas ir kaip tik mūsų laikais. Dabartinės dinamikos eroje viešo gyvenimo šaknys veda į namų židinį. O namų židiniuose yra motinos, kurių didelė dauguma kovoja už savo namų išsaugojimą, židinio tyrumą, veda aršią kovą, kokios kitų amžių motinos gal ir neturėjo. Jos kovoja už laiką, kurio taip maža lieka nuo darbo įstaigos ar fabriko. Jos grumiasi su miesčioniško gyvenimo trauka, kuri taip anksti plėšia vaikus iš po motiniškos globos. Jos spiriasi aplinkai, kuri į namų židinį skverbiasi visokiausiomis iškreiptos civilizacijos formomis. Daug kur jos kovoja už savo vaiką, kurį valstybė nori paimti į savo globą nuo pat lopšio.

Todėl tą dieną prisimename motiną, nors motinos meilė yra tokia didelė, jos pasišventimas toks kilnus, kad yra verta būti minima kiekvieną dieną. **Dr.**

• Vasario 16 dienos minėjime Mar del Platos mieste įvyko vasario 16 dieną sekmadienį Vokiečių klube. Dalyvavo šie asmenys: p-lės A. Deveikytė, A. Ramanauskaitė, N. Dulkaitė, P. P. A. Andriuškienė, A. Ramanauskas — SLA iždininkas ir sekančios šeimos: prof. E. Paršelis su žmona, L. Stankevičiai, Aleksai, Koreikiai, Kunigoniai, Pilkai su draugais, Šimkevičiai, Slančiauskai, Bajerčiai. Minėjimas įvyko ponų Stankevičių ir Paršelių iniciatyva. Sekančią dieną San Martin gatvėje La Prensa patalpose buvo išstatyta nuotrauka iš Buenos Aires su parašu: "La Colectividad Lituana honra al Gral. San Martin en el Aniversario de su Independencia'į. Toji nuotrauka randasi SLA patalpose.

KELIONĖS PASTABOS 4.

(tąsa iš praeito numerio)

Kada prakalbėdavau ispaniškai pagal Argentinos tarmę, tuojaus klausia:

—Iš kur Jūs esat?

—Kodėl, ar negaliu būti iš čia pat? — mėginu nuduoti "tuteišą", nors išvaizda ir tarena tuojaus išduoda.

Vienas kitas sutiktas ispanas visada kalba gražia tarme, "gatvė" ar "aš vadinuosi" tardamas: kalje, io me ljamo ir tt. o meksikiečiai ir pietinių valstijų ispaniškai kalbantieji gyventojai taria; kaje, io me iamo, Mesija Park (Mesilla Park). Reikia gerokai pakalbėti, kad įsiklausytum ir suprastum. Žmonės geri, draugiški ir svetingi. Dėsnis beveik visur tas pats — ko mažiau turtingi, tuo svetingesni. Ir atvirkščiai. Žinoma, išimčių visada yra.

IŠPAŽINĖJŲ TIK ŠIMTADALIS PROMILĖS

Iš Sta. Fe išvažiuojant įlipa druta, apie pusšimtį pavasarių atšventusi, pilietė. Pažvelgia į tuščią vietą šalia manęs.

—Geriau patiktų prie lango? paklausiu.

—Of course (taip, žinoma). Atsikėlęs užleidžiu vietą pats užimdamas gretimąją iš pravažiavimo (pasillo) pusės, "džentelmeniškumo" įrodymui ir kad daugiau turėčiau strateginės erdvės.

Autobusas pravažiuodamas per Santa Fe miestą parodo keletą maldos namų — baptistų, metodistų, episkopalų, katalikų ir kt. Po keletos įžanginių susipažinimo sakinių, paklausiu savo bendrakeleivę:

—Kokią tikybą Tamsta išpažįstate? — tikėdamas išgirsti vieną iš žinomesnių, kaip paprastai būna tokios rūšies pasikalbėjimuose. Šiuo atveju moterėlė turėjo pakartoti keletą sykių, pagaliau pasakyti paraidžiui, kol supratau tikybos pavadinimą.

—I am (aš esu). Kristus sakydavo — "Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas; aš esu Dievo siųstasis, Dievo avinėlis ir tt. Į tai reikia tikėti. Tai svarbiausia. — Aš esu! Taip mūsų tikyba ir vadinasi.

—Tur būt nesenai atsiradusi ši tikyba, kad dar negirdėjau, — nemaloniai prisipažįstu savo ignoranciją.

—Prieš 30 metų su virš. Tada apsireiškė Švč. Marija (paminėjo pavardę kam apsireiškė, bet neprisimenu) ir pasakė, kad pradėtų skelbti naują tikybą. O apsireiškimai Egipte ar ne tą patį sako? — ir šia tema apysilpnis. Apie tuos apsireiškimus buvau skaitęs tik bendroje spaudoje pasirodžiusias žinutes.

—Kiek iš viso turi išpažinėjų I Am tikyba?

—Apie 2000. S. Fe mieste apie 300, Phoenixe, kur dabar vykstu dalyvauti tikinčiųjų susirinkime ir kalbėti, apie 400, Chikagoje 1.000 ir dar mažesnės grupelės.

Sumetu mintyje, kad labai nežymus % visų Amerikos gyventojų, vos vienas iš 100.000. Besidalindami idėjomis pasiekėm Albuquerque, kur turėjom palaukti apie porą val. ir pakeisti autobusus, bet jau keliai skyrėsi, aš į El Paso, ji, kaip minėta, į Phoenix. Albuquerque, belaukiant autobuso, pakvietė vakarieniauti į jos pažįstamą restoraną. Tačiau užsimokėjon kiekvienas savo sąskaitą — tikėdamas "pakvietimu" pravalgiau 2.80 dol., o taip būčiau tik pieno išgėręs. Galbūt permažai entuziazmo parodžiau "aš esu" tikybai . . .

VYSKUPIJA SU 8 % LIETUVIŲ KUNIGŲ

El Paso vyskupija apima dalį Teksas valstijos ir dalį N. Meksikos. Yra apie 100 kunigų, kurių tarpe 8 lietuviai: dr. J. Lukošiūnas, dr. Pov. Ragažinskas, Justinas ir Raimundas Klumbiai, Ant. Bertašius, Jonas Jodeika, Jonas Burkus ir Pr. Jokubaitis. Kas juos čia sukvietė? — Įvairūs motyvai.

Gal tai tiesioginiai išplaukiantis iš pašaukimo — apaštalauti ten, kur trūksta apaštalo. Čia ir dabar beveik misijų sritis. Ir taip lietuvis kunigas kitur ar čia atsilygina už misionierių Vaitiekaus, Adalberto ir kitų pasiaukojimą, kurie pirmuosius krikščionybės pradus skelbė žemaičiams ir lietuviams. Čia didesnis kunigų trūkumas, negu kitose, žymiai turtingesnėse valstijose. O klimatas čia kaip rojuj, galima sakyti "aire acondicionado". Žiemą, apie Kalėdas iskrenta sniego, kuris pasilaiko dieną kitą. Kalnuose beveik visą žiemą yra baltų dėmių. Argentinos pampos vėjai čia niekad nestaugia. Lietūs labai reti. Medvilnės plantacijos drėkinamos kanalais.

Išvažiavau iš čia lapkričio 26 dieną, taigi rudenio pabaigoj. Rytą reikalingas švarkas, bet saulei pakilus, jį ant gembės jau galima kabinti iki vėlyvo pavakario.

SAULĖS MIESTAS

"El Paso Herald" jau aštunti metai skaičiuoja saulėtas dienas. Iš 2580 suskaičiuotų tik 4 buvo be saulės, apsiniaukusios nuo ryto iki vakaro. Tačiau neperkaršta ir vasarą. Kad ir pakyla temperatūra iki 35° C. tai lengvai ji pakeliama, nes sausa. O ir aukštis virš jūros lygio labai priimtinas bet kokiai sveikatai ar negaliai — svyruoja tarp 800 ir 1500 metrų.

Minėti aštuoni kunigai klebonauja parapijose. Daugiau teko pažinti dr. Lukošiūno Elpine parapiją ir Mesilla Park arba populiariai vadinama Tortugas, apie 40 mylių nuo El Paso, kurią valdo kun. Pr. Jokubaitis. Jo nuoširdžiu svetingumu naudojausi visą savaitę ir iš arti mačiau parapijos gyvenimą, veiklą, veikėjus.

VISUR DVI KALBOS

Parapijai priklauso apie 160 šeimų, gyvenančių Tortugas vietovėj. Klebonas aptarnauja ir vieną "misiją" — katalikų grupę iš 80 šeimų Mesquite miestely už 10 mylių. Ten kas sekmadienį atlaiko mišias 8 val. ryto, grįžta parapijon — Ntra. Sra. de Guadalupe bažnyčion, kur laiko pamaldas ispaniškai ir angliškai. Visi angliškai supranta, bet apie 80 % namuose kalba ispaniškai, o apie 20 % savo tarpe vartoja indėnų tigva dialektą.

BE PAGIEŽOS

—Ar jūsų seneliai, proseneliai neturi pagiežos š. amerikiečiams, kad atskyrė jus nuo Meksikos ir okupavo? — paklausiau vieną būsimą abiturientę, aukštą liekną mergaitę, iš veido bruožų ir spalvos, neapsirinkant, atpažįstamą tribu atstovę.

—Jau apsiprato. Nepatenkintieji senai išmirė. O ir Meksika nėra indėnų valstybė. Tad koks skirtumas? Be to, matome, koks skirtingas gyvenimo lygis čia ir ten. Nėra ko gailėtis.

Ji kaip ir kiti jos rasės jaunuoliai ir jaunuolės, mokosi gimnazijoj anglų kalba gerai moka ispaniškai ir truputį supranta indėnų tigva kalbą. Taigi, išeina į gyvenimą su didesniu kultūriniu bagažu, galėdami pasisavinti amerikonų ir ispanų kultūrų lobius iš originalių šaltinių, ne verstinių. Tarp 200 milij. amerikiečių labai nežymus nuošimtis yra dvikalbių ar trikalbių piliečių.

ŠEŠIAKALBIS KLEBONAS

Begriūvantis 1944 m. frontas kun. Praną Jokubaitį rado kapelionaujant Ukmergės mokytojų seminarijoje. Su didžiule mase pasitraukė ir jis į vakarus. Vėl kapelionu Wiesbadeno liet. gimnazijoj. Po metų Kaselio liet. stovykloje, kur dėsto šalia tikybos dar istoriją. Išvykdamas iš Lietuvos kun. Pranas šalia lietuvių tik lotynų kalba naudojosi. Vokietijoj teko pramokti vokiečių k. Gauna pakvietimą į Kolumbiją. Nauja kalba. Jau ketvirtoji. Išmoksta ispaniškai bet nepritampa prie piliečių charakterio, nei prie tikinčiųjų, nei ganytojų, nei klimato.

jm

SEKMADIENIO RIMČIAI

DANGIŠKOJI MOTINA MUS MOKINA

Vienas dailininkas paklaustas, koks esąs pats gražiausias paveikslas pasaulyje, atsakė, jog gražiausias yra tas, kuriame yra atvaizduota motina, mokinanti savo kūdikį maldos pirmus žodžius. Tai didelė tiesa, nes jame išreikšta motinos pats svarbiausias bruožas — jos mokymas savo kūdikio melstis, mokymas paties kilniausio žmogiško meno, kokį žmogus gali išmokti šioje žemėje.

Jeigu tai galime pasakyti apie savo žemišką motiną, tai tuo labiau tas tinka mūsų Dangiškai Motinai. Nors ji visuomet buvo labai graži ir kilni, bet labiausiai ji mums arti ir sava, kai mes ją matome kaip mokančią Motiną.

MARIJOS PAVYZDYS MUS ŽAVI

O ko toji Motina mus mokina? Kur yra užrašyti jos žodžiai? Štai atskleidžiame Šv. Luko Evangeliją, kurioje meistrišku paprastumu evangelistas piešia vieną sceną po kitos, kuriose prakalba Marija, visų pirma atsakydama į Viešpaties angelo pasveikinimą, paskui į jos giminaitės Elzbietos sutikimo žodžius.

Štai kuomet Dievo siųstas arkangelas Gabrielius ją pasveikina ir išaiškina savo aplankymo tikslą, ji trumpais žodžiais jam atsako: "ŠTAI AŠ VIEŠPATIES TARNAITĖ, TEBŪNIE KAIP TU MAN PASAKEI".

Šiais trumpais žodžiais Marija mus mokina aukščiausio gyvenimo meno - visuomet paklusti Dievo valiai, nors ji būtų mums ir sunkiai suprantama. Tai atsakymas ir pamokymas į visų laikų žmonijos problemas — visų pirma pildyti Aukščiausiojo valią pildyti Jo įsakymus.

Kuomet jos giminaitė Elzbieta sutinka ir sušunka:

—Pagirta tu tarp moterų ir pagirtas tavo įščios vaisius, — Marija atveria visą savo sielą ir išleja ją nuostabioje "MAGNIFICAT" giesmėje, kurioje pirmoje vietoje išreiškia savo džiaugsmą, kad Dievas ją aplankė ir padarė didelių dalykų savo tarnaitei. Toliau išreiškia, kad Dievas pažemino išdidžiuosius ir pakėlė nužemintuosius, paleido tuščius turtuolius ir pripildė alkanus.

Dievo Motina — mūsų visų motina.

Šioje nuostabioje scenoje Marija mus mokina garbinti ir dėkoti Dievui už visas malones, kurias gauname, kad niekada nesididžiuoti, o nuolankiai tarnauti Dievui. Tai nauja pamoka šių dienų revoliucinieriams, kurie maišto keliu norėtų sutvarkyti pasaulį. Marija mus mokina, kad nuolankiu tarnavimu savo artimui įvykdysime Dievo valią. Nes ji pati tris mėnesius pasiliko pas Elzbietą, kad jai padėjus gimus kūdikiui.

Kitoje scenoje matome mes Mariją su Kūdikėliu ant rankų bėgančią į Egipto žemę, kad išgelbėti Kūdikėlį nuo Erodo rankos. Marija ateina ir šiandien gelbėti savo vaikus nuo naujų Erodų — persekiotojų rankų, nes ji myli savus vaikus, kurie kenčia persekiojima. Štai ji prieš 350 metų pasirodė Šiluvos vaikams ir parodė, kur paslėptas yra bažnyčios testamentas, ji tuomet apgynė Lietuvą nuo protestantų siautėjimo ir Lietuva liko katališka, nes ji pamilo mūsų žemę ir jos vaikus.

MŪSŲ LAIKŲ DIDŽIOJI VILTIS

Ir šiais sunkiais persekiojimo laikais, Marija liūdnai žvelgia į mūsų šalį, kur priešas naikina bažnyčias ir visą tautą. Štai prieš šešis metus ji vėl pasirodė paprastai kaimo mergelei — Romai Macvytei pirmą kartą kaip besimeldžianti bažnyčios viduje, o kitą kartą ant paprasto stalelio, dobilais papuošto, tuomi norėdama lyg pasakyti, kad baigsis laikas, kuomet žmonės galės laisvai melstis bažnyčiose, o ateis laikas, kai namuose tik bus galima Marijos šauktis.

Visur ir visada Marija prisitaiko prie laiko aplinkybių kad išmokytų ir žmones, kokiu būdu tarnauti Dievui. Šiais suirimo laikais Marija mus moko ir kviečia vėl į maldos didį žygį už mus brolių išlaisvinimą. Ji pati apsiima vadovauti tam žygiui: būti motina ir mokytoja.

Štai vėl gegužis ateina mūsų žemėn, o su juo ir Marijos Motinos mėnuo, pilnas naujų vilčių. Kokių būdu mes lietuviai jį sutiksime? Ar paduosime kartu vieni kitiems rankas: mūsų broliams ir sesutėms pavergtoje Tėvynėje, tolimam Sibire ir visame plačiam pasaulyje bendrai ir didžiai maldai už laisvę.

Dievas neapleidžia smilgos paklaužtos
Ir benamio paukščio ištikto audros
Neapleis ir mūsų tėviškės miestelios—
Čia Marijos žemė ir vaikai mes jos.

kun. Augustinas.

IŠ KATALIKIŠKO PASAULIO

• Šv. Tėvas paskelbė, kad antrasis vyskupų sinodas kviečiamas Vatikane šių metų spalio 11 dieną. Pirmasis vyskupų sinodas įvyko 1967 m.

• Gruodžio 23 d. suėjo 150 metų kai 1818 m. Oberndorfo bažnyčioje, - Austrijoje, pirmą kartą suskambėjo viena iš gražiausių ir labiausiai pasauly mėgiamų kalėdinių giesmių — "Tyliąją naktį". (Stille Nacht). Giesmę sukūrė kun. J. Mohr, o muziką parašė vietinis vargoninkas Franz Gruber. Sukakčiai pažymėti Austrija išleido specialų pašto ženklą.

• Kardinolas — raupsuotojų apaštalas. Kard. E. Leger buvęs Montrealio arkivyskupas, dabar pasišventęs raupsuotųjų misijoms, savo atsišaukime į tikinčiuosius kviečia visus įsijungti į jo ikurtą akciją padėti kenčiantiems alkį ir ištiesti pagalbos ranką labiausiai apleistiems — raupsuotiems.

• Jėruzalė. Izraelio valdžia šiamis dienomis ypatingai pagerbė į Jeruzalę atvykusį prancūzų kapucinų vienuolį kun. Marie - Benoit, kuris 1943 m. nuo deportacijos ir mirties išgelbėjo virš 4.000 Italijos žydų. Būdamas vienuolyno viršininku Italijoje kun. Benoit, net savo gyvybę rizikuodamas, vienuolyne šlėpė žydus, aprūpindavo juos maistu ir rūbais, bei parūpindamas reikiamus dokumentus pasiekti laisvą Šveicariją.

• Krikščionių darbininkų eilėse. Tarptautinės Krikščionių Darbininkų jaunimo organizacijos Studijų Savaitėje, įvykusioje Genuvoje Šveicarijoj, kurioje dalyvavo 500 delegatų iš 14 Europos valstybių, buvo priimtos svarbios rezoliucijos apie jaunimo laisvalaikio organizavimą. Studijų Savaitės dalyviai išreiškė savo solidarumą Čekoslovakijos jaunimui.

MALDOS UŽ TAIKĄ

Austrijos sostinėje įvyko iškelių pamaldos už taiką pasaukilmingos rožančiaus ir kryžiaus lyje. Šv. Mišias aukojo Vienos arkivyskupas kard. Koenig, o pamokslą pasakė slovakų vyskupas Hnilica. Pamaldose dalyvavo apie 71-ni tūkstančiai žmonių, tarp kurių Austrijos min. dr. Klaus, visa eilė kitų ministerių, daug parlamento atstovų ir keletas didesnių grupių iš užsienio.

NAUJAS KUNIGAS

Gruodžio 21 diena Romoje išventintas kunigu salezietis diakonas Hermanas Jonas Sulcas, aktyvus PL Jaunimo Kongreso Šiaurės Amerikos 1966 m. dalyvis. Pirmasias iškilmingas mišias celebravo per Kalėdas popiežiškoje šv. Kazimiero kolegijos koplyčioje, drauge su kitais naujais kunigais: Matu Jarašūnu, Jono Longu, Kajetonu Sakalausku.

• Vysk. Julijonas Vaivods, Rygos arkivyskupijos ir Liepojos administratorius, buvo laukiamas Romoje, bet negavo komun. vyriausybės leidimo išvykti.

PABALTIJO VALSTYBIŲ PASIDALINIMAS

Greitai sueis 30 metų nuo tos tamsios 1939 m. rugp. 23 nakties, kai Stalinas su Molotovu Kremliuje apsiėmė padėti Hitleriui pradėti karą ir išsiderėjo už tai sau Rytinę Lenkijos turėtą teritorijos dalį, Estiją Latviją ir Besarabiją. Tą naktį sąmokslininkai dar paliko Lietuvą Hitleriui sudoroti. Bet neilgai Stalinas iškentė neišsireikalavęs ir Lietuvos. Kai tik buvo susidorota su Lenkija - o tai įvyko per nepilną mėnesį nuo sąmokslo sudarymo! — Stalinas tuoj pasiūlė Hitleriui: pasiimk, jei nori, lenkų Liubliną kurį buvai mums užleidęs, bet leisk mums pasiimt Lietuvą!

Štai ką telegrafavo į Berlyną iš Maskvos Hitlerio pasiuntinys Schulenburgas aną rugsėjo 25 naktį, ką tik grįžęs iš pasimatymo su Molotovu, kuris perdavęs tokį Stalino pasiūlymą:

"Iš teritorijos, esančios į Rytus nuo demarkacijos linijos (čia kalba apie liniją Lenkijoj, ties kuria buvo sustojusios rusų ir vokiečių kariuomenės, užėmusios Lenkiją. E.) mums, vokiečiams, būtų pridėta visa Liublino provincija ir toji Varšuvos provincijos dalis, kuri siekia Bugą. (Provincijomis čia vadinamos Lenkijos vaivadijos. E.). Už tai mes, vokiečiai, turėtume atsisakyti savo pretenzijų į Lietuvą. Stalinas šią sugestiją pažymėjo, kaip būsimųjų derybų su reicho užsienių reikalų ministru objektą ir pridūrė, kad jei mes, vokiečiai, sutiktume, Sovietų S-ga tuoj pat imtųsi spręsti Baltijos kraštų problemą pagal rugpiūčio 23 d. protokolą. Jis laukiąs dosnios vokiečių vyriausybės paramos. Stalinas įsakmiai išskaičiavo Estiją, Latviją ir Lietuvą, bet nepaminėjo Suomijos".

Rugpiūčio mėnesį sąmokslininkai net ir slaptame protokole buvo atsargūs su žodžiais ir nevartojo tokių, kurie visiškai aiškiai rodytų, ką sąmokslininkai galvojo. Būtent, tada jie dalinosi "interesų sferą" . . . Dabar, po mėnesio, jau kalbėjo nebe taip atsargiai: mes jums pridėsim tą ir tą plotą, o jūs atsisakykit pretenzijų nuo to ir to. Labiausia įsidėmėtina tas, kad Stalinas dabar jau žadėjo tuoj pat "spręsti Baltijos kraštų problemą pagal rugpiūčio 23 d. protokolą". O tame protokole buvo kalbėta tik apie kažkokius "teritorinius bei politinius pertvarkymus". Kai pasiūlė Liublino vaivadiją už Lietuvą, tai jau lengva suprasti, apie kokius "pertvarkymus" ten kalbama. Bet reikšmingiausia tai, kad **Estijai, Latvijai ir Lietuvai užimti Stalinas prašė Hitlerio sutikimo ir dosnios paramos!** Tą turėtų labai gerai įsidėmėti ir visi dabartiniai komunistiniai istorikai Lietuvoj: ne lietuvių tautos ar liaudies, ir net ne Lietuvoj šį tą veikinėjusių komunistų, o tik Hitlerio sutikimo ir dosnios jo vyriausybės paramos Stalinas laukė prieš pradėdamas okupacijos žygį Baltijos valstybėse.

Hitleris nesibrangino. Leido Ribbentropui duoti Stalinui beveik viską, ko tik tasai prašo, kadang manė paskui vistiek viską atsiimt. Ir štai, po trijų dienų nuo Stalino pasiūlymo, Maskvoj pasirašytas ankstesniojo slapto protokolo slaptas pakeitimas, būtent:

"1939 m. rugpiūčio 23 d. slaptas papildomasis protokolas pataisomas (1 punktas) tuo būdu, kad Lietuvos valstybės teritorija atitenka SSSR įtakos sferai, tuo tarpu kai iš antros pusės Liublino provincija ir Varšuvos provincijos dalis atitenka Vokietijos įtakos sferai (žiūr. žemėlapį prie šiandien pasirašytos sienų ir draugiškumo sutarties). Kai tik SSSR vyriausybė imsis ypatingų priemonių Lietuvos teritorijoje savo interesams apsaugoti, dabartinė Vokietijos — Lietuvos siena bus ištaisyta sienos natūralumo ir paprastumo sumetimais tokiu būdu, kad Lietuvos teritorija, esanti į pietvakarius nuo linijos, pažymėtos prijungiamame žemėlapyje, atiteks Vokietijai.

Toliau pareiškiama, kad aukščiau minėtos Sov. S-gos priemonės nepalies dabar galiojančių ūkinių susitarimų tarp Vokietijos ir Lietuvos.

Maskva, 1939 m. rugsėjo 28 d.
Už Vokiečių reicho vyriausybę - von Ribbentrop
SSSR vyriausybės pavestas — V. Molotov."

Taigi, Ribbentropas neatidavė Stalinui visos Lietuvos. Sutiko leisti Stalinui ar Molotovui imtis "ypatingų priemonių", tai yra, įsiveržti Lietuvon ir ją užimti, bet išsireikalavo Molotovo sutikimą "ištaisyti sieną". Ta "pataisyta" siena turėjo eiti Nemunu: visa vadinamoji Suvalkija arba Užnemunė turėjo likti vokiečiams.

Vokiečiai tą slaptą susitarimą ne perdaug slėpė. Tiesa, savo laiku apie jį niekas nieko nesužinojo ta lietuvių, bet vokiečių pareigūnai net ir Kaune buvo šiek tiek apšviesti. Bent jau tada, kai Maskva pateikė Lietuvai ultimatumą, vienas vokiečių spaudos atstovas Kaune prasitarė, kad norintieji išvengti bolševikų, gali — užteks tik persikelti, pavyzdžiui, kad ir į Aleksotą. — Kauno priemiestį kitoj pusėj Nemuno. Bet rusų kariuomenė, įsiveržusi į Lietuvą, kažkaip "užmiršo" apie susitarimą "ištaisyti sieną" ir užėmė visą Lietuvą, o paskui vėl ėmė su vokiečiais derėtis.

(ELTA)

ROSARIO

• Leidėjai "Lietuviai Argentinoje" praneša visuomenės žiniai, kad leidinio 2-sios laidos spaudos darbai eina pirmyn. Jau baigiama surinkti medžiaga "Laiko" spaustuvėje apie Buenos Aires organizacijų veiklą. Lieka tik surinkti Rosario, Berisso, Sta. Fe, Kordobos, Tucuman lietuvių veiklą. Litografijos paruošta virš 230 nuotraukų. "Laiko" spaustuvė jau įteikė medžiagą apie kongresus ir visas draugijas Tikimės, kad šio mėn. bėgyje bus surinkta visa likusi medžiaga ir palaipsniui visa yra ruošiama spausdinimui. Jeigu dar kas norėtų prisidėti su auka prie šio leidinio išleidimo, prašome skubiai pranešti leidėjams.

"Lietuviai Argentinoje".
Leidėjai.

• **Rosario Lietuvių Bendruomenės Valdyba** praneša, kad gegužės mėn. 18 d. 12 val. ruošiamas Motinos dienos minėjimas, Rep. de Lituania mokyklos patalpose. 10 val. šv. mišios su responsu už a.a. A. Samauską jo metinių mirties proga ir už visas mirusias motinas. Po pamaldų mokyklos patalpose bendri pietūs su programa.

• Kovo 30 d. 1969 m. įvyko a.a. Kazimiero Kalainio palaikų perkėlimas į p. Kalainių šeimos nuosavą panteoną Solar K. Nr. 97. Villa Gobernador Galvez kapuose. Religines apeigas atliko kun. J. Margis MIC taip pat tardamas atsisveikinimo žodį Tėvų Marijonų vardu. Rosario Liet. Bendruomenės vardu kalbėjo J. Papečkys. Gražus būrys draugų ir artimųjų palydėjo į amžino poilsio vietą. Po visų perkėlimo apeigų visi dalyviai buvo pp. Kalainių pakviesti vaišėms.

Ponų Kalainių šeima dėkoja visiems atsilankiusiems ir prisiminusiems a.a. K. Kalainį. Taip pat už gėles, kuriomis buvo papuoštas jo amžino poilsio panteonas.

• Šioje lietuvių kolinijoj rengiasi vedyboms **Ruben Hector Palaikis** su panele **Rina Ana Chiocchi.** Vestuvės įvyks gegužės 17 d. 20 valandą Ntra. Sra. de Lujan bažnyčioje San Nicolas mieste, Prov. Bs. As. Jaunuosius prie altoriaus palydės jų tėveliai: Veronika Zagreckaitė Palaikienė ir jaunuosios tėvas — Jose Chiocchi.

Jaunavedžiai savo povestuvinei kelionei vyks į Kordobos provinciją — La Falda, o grįžę atgal — apsigyvens nuosavame name — Rosario mieste, Saladillo, kur yra gausi lietuvių kolonija. Linkime jaunavedžiams ko geriausios sėkmės, o taip pat dalyvauti ir lietuviškame darbe.

• 27 balandžio įvyko gražios išleistuvės pp. Julės ir Stepono Saračinskų, kurie nusipirkę naują namą Gen. Mitre ir Bul. Segui greitu laiku ten persikelia. Ponai Saračinskai pavaišino svečius, kurių buvo virš 30, puikia asada su įvairumais. Gražus tautiečių būrys kėlė taures ir linkėjo laimingo gyvenimo naujame nuosavame name. Svečiai, dalyvavę šventėje širdingai dėkoja šeimininkams už malonų pakvietimą ir nuoširdų prėmimą.

NEAIŠKUMAI SUSIVIENIJIME LIET. ARG.

Skaičiau "A. L. Balso" 1345 nry., kad Susivienijimo Centro Valdyba Susivienijimo rūmuose tariasi su rusų konsulu. Neįtikėtina ir neaišku. Prisiminiau, juk dabar yra SLA atstovų suvažiavimas. Iš ryto einu ten, gal kas paaiškės. Įeinu, pilna atstovų - iš Kordobos, iš vietinių skyrių, Centro Valdyba, spaudos atstovai, įvairių komisijų nariai.

Laiku pataikiau. Napoleonas Pimpė, remdamasis minėto laikraščio paskelbimu, pastebi, kad minėtas konsulas yra lietuvis, parsidavęs okupantams rusams ir dirba jų diplimatinėje tarnyboje. Augailestauja nemalonų įvykį ir pataria, kad Susivienijimo vadovybė vengtų bet kokių ryšių palaikymo su okupanto diplomatais. Pranešimas baigtas. Tyla. Po valandėlės pirmininkas monotoniškai praneša: "Laikysime pastabą".

Dėl kelių pezų nario mokesčio pakėlimo betiksliai kalbėta net dvi dienas, o šis "nereikšmingas" pastebėjimas užbaigtas per dvi minutes. Susimąsčiau. Tiek atstovų, o jokių komentarų.

Žiūriu į dr. V. Kudirkos portretą. Rimtas ir susimąstęs. Dėl ko čia esi? Dėl ko vadinamės Kudirkos idealų sekėjai?

Nuleidęs galvą lipu laiptais žemyn. Girdžiu dr. Kudirkos varpo skambesį ir jo žodžius: "Kelkitės, kelkitės! Nepraraskite savo tautinės sąmonės. Nesiduokite suvedžiojami — caro žandarai ištrynė himno žodžius nuo mano paminklo, ir šio laiko politrukai užgynė jį giedoti tėvynėje. O jūs atidarote mano rūmų duris okupanto tarnui.

Neapsirikite — kaip caro erelis laikė "suspaudęs nagais" mūsų šalį, taip dabar piautuvas ir kūjis grėsmingai kybo virš lietuvio galvos, o mūsų trispalvę pakeitė kraujo vėliava. Lietuvi, čia gyveni laisvame krašte, pakelki balsą prieš įžulų okupantą, bet ne klūpčioki prieš jį!".

Tokie žodžiai man girdėjosi iš susimąsčiusio mūsų patriarcho portreto. Ir sunkūs varpo dūžiai . . .

Kaip vertinti įvykį, — apsirikimas, netaktas ar provokacija ir kiršinimas narių, kad silpnintų organizaciją?

Atsakykite man . . .

Susivienijimietis.
(pasirašyta vieno SLA nario)

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro kelionės į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

Av. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654 Sucursal
Temperley BALCARCE 510
F.C.N.G.R. Lomas de Zamora

BERISSO

MINDAUGO DRAUGIJOS METINĖS

Mindaugo draugija švęsdama savo 38-tasias metines, susiaukė daug svečių iš Buenos Aires, Lanus, Temperley, Avellanedos, La Platos ir kitų vietovių, kurie užpildė visas draugijos patalpas.

Mindaugo draugijos pirm. Vincas Stundžia pasveikinęs susirinkusius ispanų kalboje, nušvietė Mindaugo Draugijos 38 metų nueitą kelią, pakviesdamas vicepirm. Kazimierą Pilką padaryti pranešimą lietuvių kalboje. Vadovaujant Osvaldui Bakanui, buvusiam Mindaugo dr. pirm., sukakties proga sveikino: Temperley "Aušros" choro vardu Vladas Giedraitis, A. L. Balso vardu — red. K. Norkus, Senelių Židinio vardu — Julius Ascila, "Nemuno" draugijos sekret. Robertas Kalibatas, "Laiko" ir lietuvių parapijos — Pijus Gudelevičius, šv. Cecilijos choro ir Radio Valandėlės — Karolis Misiūnas, Susivienijimo Liet. Arg. sekretorius Raul Stalioraitis, Lietuvių Centro ir Centro "Aušros" choro — Artūras Mičiūdas. ALOS Taryba kalbėj nušvietė užbrėžtuosius draugijos tikslus. Pasibaigus sveikinimams Temperley "Aušros" choro artistai — Ignas Valentinavičius, Vladas Giedraitis ir Juzė Valentinavičienė suvaidino juokingą dalykėlį, kuris linksmai nuteikė susirinkusius. Vaišėms įpusėjus, atsistojimu buvo pagerbti draugijos mirusieji nariai, o "Mindaugui" ir jo darbuotojams sugiedota Ilgiausių Metų. Vaišėms pasibaigus, dar ilgai skambėjo lietuviškos sutartinės, prie kurių gyvai prisidėjo ir jaunimas.

• Balandžio 26 d. Berisso mieste mirė Adolfas Auryla, sulaukęs 62 m. amžiaus. Velionis per eilę metų buvo uolus Mindaugo dr-jos narys. Paliko nuliūdime žmoną ir dukrą. Palaidotas balandžio 27 d. La Platos kapinėse.

• "Laiko" atstovui atsilankius Susivienijimo Liet. Arg. patalpose balandžio 12 d., 17 val. buvo užtiktas nepaprastai gražus vaizdas — prie ilgo stalo susėdę 22 mažųjų ansamblio vaikučiai šventė vieno savo nario Rikardo Bakaičio gimtadienį. Pasivaišinus sumuštiniais atsirado tradicinis tortas su uždegtom žvakutėm, kurias Rikardukas labai sekmingai užputė visas 12. Gavo dovaną - auksinį medalykėlį. Buvo dainuojamos lietuviškos dainos ir Ilgiausių Metų. Šventei vadovo jų vadovės p. Irenė Simanauskienė, ir p. Irenė Stankevičienė talkininkaujant p. Olgytei Žabarauskaitei. SLA mažųjų ansamblis turi 29 vaikučius ir priima daugiau. Tėvai, kurie norėtų, kad jų vaikai praleistų šeštadienius gražioj lietuviškoj aplinkoj, veskite vaikus į bet kuri mūsų veikiantį mažųjų ansamblį.

VIKTORAS J. GRIGAITIS
Medicinos Daktaras
Ketvirtadieniais 18 val.
V. Alsina 3312 — Val. Alsina

Dr. JONAS SIMANAUSKAS
(Gydytojas - chirurgas)
Priima savo namuose: Pirmad., Antr., Ketv. ir Penktadienį nuo 17 iki 20 val.
Caa-Guazu 283 — Lanus
T. E. 241-7942

MŪSŲ MIRUSIEJI

• **Nikodemas Baubinas** "Nemuno" draugijos orkestro dalyvis ir tos draugijos veikėjas, mirė Berisso mieste 25.3.69 palikdamas liūdinčią žmoną Veroniką Burbaitę, sūnų Juozą, dukrą Aliciją ir brolį Joną su šeima. Sekančią dieną buvo palaidotas La Plata kapuose. Velionį ir Buenos Aires lietuviai pažino, nes jis su armonikos muzika kai kada pasirodydavo.

• **Juozas Putnas,** kilimo nuo Biržų, eidamas 67 metus, mirė 26.3.69 m. Liko liūdinti žmona Monika Miltenytė ir duktė Marija su vyru Navicku ir dukra. Palaidotas La Plata kapinėse.

• **Ona Vilytė - Baronienė** eidama 65 metus, mirė 30.4.69. Buvo kilusi iš Rokiškio apskr. Kamajų valšč. Liko liūdesyje vyras Antanas Baronas, pusseserė Ona Vilytė ir daug artimųjų. Gegužės 2 d. buvo palaidotas Chacaritos kapų nišoje.

• **Antanas Petrauskas,** 63 m. amž. kilęs iš Kurklių valšč. Ukmergės aps. Palaidotas jo draugo Antano Jotauto rūpesčiu La Platos kapuose. Vienintėli jo giminaičiai Argentinoje, mirusios sesers vaikai, gyvena Pampos provincijoje.

* * *

PADĖKA

Skaudžios nelaimės valandoje, mūsų mylimai žmonai ir motinai Elenai Šukevičiūtei Kazlauskienei mirus, reiškiame gilią padėka visiems giminėms, artimiesiems ir kaimynams: kun. A. Steigvilai MIC už atlaikytas šv. mišias Nuestra Señora de las Gracias bažnyčioje. Už užprašytas šv. mišias: V. Krivickienei, N. Repeto de Fernandez, L. ir V. Einikiams. Už gyvų gėlių vainikus: brolėnui A. Šukevičiui, A. ir E. Valiams. Šeimoms: inž. Pr. Aleškevičiui Pr. Balevičiui, J. Miliauskui, N. Leipui, O. Valentukonienei, T. Brusokienei, A. Hartfield, F. Ciuce C. Santiso, J. Luna, A. Calabria L. Girisone, P. Bayagian. F. Bouzon, A. Cetaro, A. Dupuy, A. Ramos, R. Cunarzo. Už užuojautas raštu: Leipams. Aleškevičiams šv. Cecilijos chorui ir Radio Valandėlei "Lietuvos Aidams". Už visokeriopą pagelbą: V. Petejūnienei, A. Žekytei — Geruzs ir K. Misiūnui. Fotografui J. Šveiteriui. Visiems dalyvavusiems šv. mišiose, atsiuntusiems gėlių, pareiškusiems užuojautą ir paguodos žodį, skaitlingai palydėjusiems į amžino poilsio vietą Flores kapinynan nuoširdžiai dėkojame.

Liūdintis vyras Petras Kazlauskas ir duktė Albina ir vyras Valiai.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju Aušros Vartų lietuvių parapijos klebonui kun. Juozui Petraičiui už iškilmingų gedulingų pamaldų atlaikymą ir tai progai pritaikintą pamokslo žodį mano vyro a.a. Aleksandro Mičiūdo 25 metų mirties metinėse. Dėkoju giedojusiam bažnyčioje jungtiniam chorui ir nenuilstamam jo dirigentui ir vadovui muz. V. Rymavičiui. Taip pat nuoširdi padėka tenka visiems mūsų šeimos giminėms, draugams ir pažįstamiems taip skaitlingai dalyvavusiems bažnyčioje ir pareiškusiems užuojautos žodį liūdnos sukakties dienoje.

Visiems iš širdies tariu nuoširdų ačiū.

Ona Mičiūdienė ir šeima.

• **Johanna Meyerytė de Nagy** 49 metų mirė 10.4.69 Vokiečių ligoninėje. Sekančią dieną palaidota Olivos kapinėse. Religines apeigas atliko evangelikų pastorius G. Schon. Liko dideliame nuliūdime vyras Januš Nagy, ir dvi dukterys Kristina med. stud. ir Nora gimnazijos moksleivė, sesuo Marta Viliamienė, brolis Augustas Vokietijoje ir kiti giminės Lietuvije. Johanna kilimo iš Labunavo valšč. Kauno apskr. 1944 m. pasitraukusi iš Lietuvos gyveno Danijoje, kur ištekėjo už vengro J. Nagy. 1948 m. atvyko į Argentiną. Čia drauge su vyru įkūrė odinių išdirbinių fabrikėlį ir parduotuvę V. Lopez mieste, kur drauge su savo vyru nuoširdžiai dirbo ir vadovavo. Nagy šeima gyveno Floridos mieste. Johanna buvo nuolatinė "Laiko" skaitytoja ir kiekvienais metais paremdavo spaudą stambia auka. Apgailestaudami ankstyvą mirti, reiškiame jos šeimai nuoširdžią užuojautą.

• **Antanas Saroka** 64 m. amž. kilęs iš Anykščių valšč. Utenos apskr. mirė 14.4.69 m. Didžiausiame nuliūdime liko žmona Magdalena Baranauskaitė, sūnus Antanas Karolis, kuris gyvena Nicaragua valstybėje ir brolis. Daugybės V. Lugano ir kitų apylinkių lietuvių palydėtas, palaidotas Flores kapų nišoje.

ŠV. MIŠIOS

• Šv. Mišios už a.a. **Salomėją Šovinienę** įvyks Aušros Vartų liet. bažnyčioje gegužės 18

dieną, 10 val. prisimenant vienų metų mirties sukaktį. Artimuosius kviečia duktė Elena ir žentas Jonas Žekiai.

• Šv. Mišios už a.a. **Eleną Šukevičiūtę - Kazlauskienę** bus atlaikytos Nuestra Señora de las Gracias bažnyčioje, Condor 2150 (N. Pompeya), gegužės mėn. 11 d. 11 val. ir kiekvieno mėnesio 1969 m. 18 dieną 19 val.

Lietuvių Aušros Vartų parapijoje gegužės 18 d. 11.30 val.

Nuestra Señora de Nueva Pompeya liepos mėn. 22 d. 19 val.

• Šv. mišios už a.a. **Viktorą Brzozovskį** bus Aušros Vartų bažnyčioje gegužės 25 dieną 9 val.

Visus artimuosius kviečia žmona.

• Gegužės 16 d. 9 val. Aušros Vartų bažnyčioje šv. mišios už a.a. **Jurgį Sabalį.** Visi pažįstami kviečiami atsilankyti.

Buenos Aires Avellaneda

ARGENTINOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Jei statinė riedėdama nebilda, nekelia triukšmo, tai nereiškia, kad ji būtų tuščia. Būna atvirkščiai. Jeigu apie A. L. B-nę tik retkarčiais pasirodo žinutės, tai nereiškia, kad ji giliam žiemos miegui būtų pasitraukusi. Kada ateinam į B-nės surengiamus įvairių švenčių minėjimus, tada pamatome jos darbo rezultatus.

Dabartinė Krašto valdyba nuo savo pareigų perėmimo (17 geg. 1968) yra padariusi 12 posėdžių, minėjo tautines šventes ir bendradarbiavo su kitomis organizacijomis.

Balandžio mėn. įvykusių dviejų posėdžių metu, buvo numatytos įvairių minėjimų datos. Būtent:

1) Motinos Dienos minėjimas gegužės 11 d., kurio programa talpinama atskirai.

2) Birželio įvykių prisiminimas to mėnesio 22 d.

3) Aukštąjį mokslą baigusių ir nusipelniusių veikėjų pagerbimas rugpiūčio 17 d.

4) Tautos šventė bus paminėta rugsėjo 7.

5) Kariuomenės šventės diena bus paskelbta vėliau.

Pabaigoje metų bus naujos krašto valdybos rinkimai. Laukiama, kad ateitų nauji žmonės su nauja energija ir naujais projektais. Reikia naujų "HP", kad netik neleistų vežimui sustoti, bet naujo impulso jam duotų ir į didesnį greitį pastūmėtų.

• **Inž. Svaj. Mikalčius** balandžio 25 d. išvyko AA lėktuvu Š. Amerikon - Čikagon pas savo mamytę, pranešti jai liūdną žinią apie Violetos mirtį. Ezeizos aerodrome jį išlydėjo jo tėvas, Artūras Mičiūdas su šeima, J. Šiušis ir Ged. Burdulis.

• **Jonas Juozas Simonaitis - Simonavičius,** 19.4.69. sukūrė šeimos židinį su p-le Haydėe Fernandez. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo Stefanija Morkūnienė ir Jose M. Fernandez. Po bažnytinių apeigų lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje, vestuvių puota vyko Susivienijimo Liet. Arg. salėje, dalyvaujant daug jaunojo ir jaunosios giminių bei pažįstamų. Kazimiero ir Domingos Simanavičių bei nuoširdžių Susivienijimo šeimininkų aptarnauti, svečiai linksminosi iki vėlyvos nakties. Jaunavedžiai gavo daug gražių dovanų. Povestuvinei kelionei išvyko į Kordobos kalnus.

• Prisimenant a.a. **Jurgį Sakalauską,** 4 metų mirties sukakčiai prisiminti, 23.4.69. jo žmona Karusė Vilyte Sakalauskienė užprašė Pompeo bažnyčioje iškilmingas šv. mišias, po kurių Susivienijimo L. Argentinoje patalpose vyko vaišės, pagal lietuvišką paprotį. Svečius aptarnavo ir viską gražiai prižiūrėjo pati šeimininkė. Ta proga pritaikintą žodį tarė Pijus Gudelevičius ir Juozas Banoravičius pakviesdamas visus atsistojimu pagerbti mirusį.

• **Kazimieras Jogėla** jau kuris laikas randasi Sanatorio Rawson žmonos, dukterų ir sūnų lankomas.

• **Juozas Vitkus** iš Š. Amerikos atvyko aplankyti savo brolį Petrą, kurį jau senai nebuvo matęs. Paviešėjęs keletą savaičių vėl išskrido į šiaurę.

TAUT. ŠOKIŲ MAŽŲJŲ ANSAMB. "ATŽALYNO" PARENG. KALENDORIUS

—Birželio 7 d. — vakarienė.

—Rugpiūčio 30 d. — tarptautinių šokių šventė.

—Lapkričio 8 d. — metinė šventė.

TAUTOS FONDAS

Būrelis mūsų patriotų beveik reguliariai įteikia savo auką T. Fondui. Dažnas jų pasiteirauja — kiek yra šiame fonde ir kokiems tikslams bus išleistos surinktos sumos.

Ign. Padvalskis, šio Fondo pirmininkas, balandžio 30 d. įvykusiame A. L. B-nės posėdy pranešė, kad šiuo metu Fonde yra 56.813 pezų, kurie laikomi banke. T. Fondas, kurio centrinė būstinė yra JAV-se, remia įvairių leidinių spausdinimą, tautinių švenčių, suvažiavimų organizavimą ir kitą Lietuvos laisvinimo akciją.

• **Kun. Augustinas Steigvila,** TT. Marijonų Argentinoje vyresnysis, išvyko į Europą balandžio 29 d., kur dalyvaus TT. Marijonų kapituloje, Romoje kaip Argentinos marijonų atstovas. Ta proga aplankys ir kitas Europos valstybes. Mano išbūti apie 3 mėn. Į Ezeizos aerodromą jį palydėjo liet. parap. klebonas kun. J. Petraitis, p. J. Mikalčius, P. Gudelevičius ir U. Žukauskienė.

Balandžio 29 d. lietuvių saliono bufete buvo suruoštos kun. Augustinui jaukios išleistuvės, kuriose dalyvavo nemažas svečių būrys, pilnai pripildydamas bufeto patalpą. Vaišėms vadovavo "Laiko" administratorius P. Gudelevičius. Ta proga žodį tarė L. Bendr. pirm. p. St. Babronis, "Laiko" red. O. Kairelienė, 3-jo SLA skyriaus pirm. J. Kanapinskas, Birutės Draugijos pirm. A. Bagdonienė, šv. Cecilijos choro administratorius K. Misiūnas, T. Fondo pirm. I. Padvalskis, seselė M. Angelika, E. Buzienė, kaimynas B. Gokas ir pats kun. A. Augustinas. Visi kalbėtojai linkėjo laimingos kelionės pabrėždami, kad kun. Augustinas kuo greičiausiai vėl grįžtų į Argentiną prie lietuvių parapijos ir lietuviškų organizacijų darbo. Svečiai sugrįžimui sumetė lėkštę pinigų.

• **Nauji pagerinimo darbai lietuvių parapijos bažnyčioje.** Jau senokai pradėta statyti Lietuvos laisvės paminklo replika — piramide, yra puošiama pp. Mikelaičių dovanotais akmenimis. Prie jos statymo darbuojasi A. Preikša ir J. Grigaliūnas. Taip pat daromas naujas didysis altorius ir ruošiamasi įrengti bažnyčioje naujus garsiakalbius. Tie visi darbai pareikalaus nemažas sumas pinigų Tautiečiai, kuriegali, prašome prisidėti prie tų išlaidų padengimo.

• Šių metų vasario 6 d. **Luis Mikelaitis** sukūrė šeimos židinį su p-le **Maria Elena Slusar.** Bažnytinės apeigos buvo atliktos San Francisco bažnyčioje, vietovėje Chacras de Coria, dep. Lujan de Cuyo, Mendoza. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo J. Nechcoff ir Olga de Nechcoff. Po to jaunavedžiams ir jų artimiesiems buvo padarytos šeimyniškos vaišės ponų Botella namuose.

NAUJI "LAIKO" RĖMĖJAI

$ 5.000 — Rosario. Liet. B-nė
„ 2.000 — Tėklė Sukus
„ 1.100 — Vikt. Stravinskas
„ 1.100 — Inž. A. Rastauskas
„ 1.000 — Juozas Palšis
„ 1.000 — J. Bubliauskienė
„ 600 — Inž. V. Gogelis
„ 600 — Bruna Miliauskienė
„ 500 — Tadas Jackevičius
„ 300 — Jonas Mikalonis
„ 300 — Felipe Vaitkevičius
„ 300 — K. Zalapugaitė
„ 300 — Leonardas Sruoga
„ 200 — Juozas Galvelis
„ 200 — Kazimieras Pačelis
„ 200 — V. Gasčiūnienė
„ 200 — Juozas Labukas
„ 200 — Jonas Simanauskas
„ 200 — Elza Grigolaitis
„ 150 — Ona Rutelionienė
„ 100 — Vincas Guobis
„ 100 — M. Matulaitienė
„ 100 — V. Krivickienė
„ 100 — Ona Madestavičienė
„ 100 — E. Faustinaitienė
„ 100 — Nelida Jukna
„ 100 — K. Markauskas

Nuoširdžiai dėkojame visiems "Laiko" rėmėjams kurie prisideda prie liet. spaudos išlaikymo.

"Laiko" Administracija.

• Gegužės 25 d. Mindaugo dr-ja ir Berisso lietuvių kolonija minės Motinos dieną. Maria Auxiliadora bažnyčioj tą dieną 17.30 val. bus atlaikytos šv. mišios už gyvas ir mirusias Motinas. Po pamaldų Mindaugo dr-jos salėj įvyks Motinos Dienos paminėjimo meninė dalis, kurios metu dainuos solistas Albertas Griška, pianu akompanuojant V. Stundžai. Vaikučių grupė taip pat išpildys tam tikslui pritaikintą programos dalį.

Visi Berisso ir apylinkės lietuviai yra maloniai kviečiami dalyvauti Motinos Dienos pamaldose ir meninėj programoj.

P. Mlgd.

• *M. Zalapugaitė de Zalazar* kovo 31 dieną jau sugrįžo atgal iš ligoninės ir apsigyveno savo bute ant Bogotos 43, Capital.

• **Alfonsas Valius,** keletą metų išdirbęs Š. Amerikoje, gegužės 1 d. atskrido į Buenos Aires. Čia tikisi ilgesnį laiką pasilikti. Jo žmona A. Kazlauskaitė nuo vasario mėn. pradžios randasi Argentinoje.

• Lietuvių Centro Motinos Dienos minėjimo aprašymas tilps sekančiam "Laiko" numeryje.

• "Aušros" choras Temperley ruošiasi minėti birželio mėn. Tėvo Dieną. Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.

• **Kazimieras Keblis** 35 metus išdirbęs tam pačiam name Bs. Aires centre, kaip namo prižiūrėtojas, gavęs pensiją persikėlė į savo nuosavus namus į V. Lopez, kur dabar poilsiauja drauge su savo žmona Elsa Rutkaite.

• **Ignas Valentinavičius** suorganizavo pilną omnibusą Temperley lietuvių ir drauge prisijungė prie bendros lietuvių ekskursijos į Lujaną, kuriam jis kelionėje pats vadovavo. Grįžtant įvyko mažas nesusipratimas: pajudėjus Temperley autobusui be visos ekskursijos vadovo P. Gudelevičiaus žinios, jį pradėjo sekti visi kiti autobusai palikdami porą nepasiskubinusių keleivių.

• Parduodamas didelis namas susidedąs iš 3 miegamųjų, valg. living, virtuvės, garažo, skalbyklos ir sandėliuko. Pusė kv. nuo Cabildo gatvės ir 1 kv. nuo lietuvių bažnyčios. P-je Indio 2176, Avellaneda. Teirautis virš minėtų adresu arba tel. 208-7353.

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriaus prašant. Kaina Argentinoje metams $ 900.— administracijoje; $ 1.000.— namuose. Kitur — metams 3 dol. Oro pašto met. 6 dol.

LIETUVIŠKOS SEIMOS IR ŠVIETIMO METAI

XX Metai — Nr. 444 1969 m. gegužės 7 d.

TAIP MINĖKIME VEIKĖJUS!

Balandžio 30-os vakare, Aušros Vartų bažnyčioje gedulingomis pamaldomis paminėta a.a. Aleksandro Mičiūdo, buv. Arg. L. Centro pirmininko, 25 metų mirties sukaktis. Giedot nes šv. mišias atlaikė kleb. kun. J. Petraitis jų metu pasakydamas turiningą pamokslą "baimė ir vilties žmogaus gyvenime" tema. Giedojo šv. Cecilijos ir L. Centro "Aušros" jungtinis choras.

Aleksandras Mičiūdas.
24.9.1896 — 30.6.1944

Įspūdingai skambėjo lietuviškų giesmių posmai ir vargonų muzikos akordai, nuteikdami giliam susikaupimui pamaldų dalyvius. Jų tarpe buvo velionies našlė O. Juzaitytė Mičiūdienė, abu sūnūs Julius ir Artūras su šeimomis, giminės, draugai, L. C. veikėjai veteranai. Chorui dirigavo ir vargonais grojo muz. V. Rymavičius, o Requiem ir Libera pagiedojo P. Gudelevičius. Net ir nelietuviai sekančiomis dienomis dar komentuodavo: "Kokios įspūdingos ir gražios pamaldos! O ypač choro giesmės!"

Tokiais minėjimais pagerbkime mūsų atsiskyrusius veikėjus!

• **Radio Valandėlės** vadovybė praneša, kad nuo gegužės mėnesio translacija lietuvių valandėlės vyks kiekvieną šeštadienį (ankščiau buvo pirmadienį) 22.30 val. per Radio America stotį.

• **Alicia Arlauskaitė,** Albino ir Stasės Žvirinytės Arlauskų dukra, 15 kovo susižiedavo su Albertu Hafford. Ta proga ponų Arlauskų namuose Monte Grande, buvo suruoštos artimiesiems vaišės. Alicia priklausė Rambyno ansambliui. Kovo 30 dieną gražiai atšventė savo 21 metų sukaktį. Abiejose šventėse dalyvavo jaunuolių giminės ir draugai.

• **Motinos Dienos** proga Bs. Aires Liet. B-nė š. m. gegužės m. 17 d. 17 val. ruošia šeimyniška subuvima — vermutą, kuris įvyks c. Boedo 1261 — Bernal Oeste (kampas c. Calchaqui).

• **Ona Šalčiūnaitė** kilusi iš Sta. Fe, jau kuris laikas gyvena Buenos Aires mieste. Šį sekmadienį apsilankė lietuvių parapijoje. Panelė Šalčiūnaitė dirba savo brolio dalininko įstaigoje - Supermercado SUMECA Cangallo 1669, Cap.

• **Antanas Kareiva** buvo sunkiai susirgęs, su akylia gydytojų pagelba baigia sveikti.

PADĖKA

Daugelis mūsų tautiečių jau yra matę parapijos sodely baigiamą statyti paminklą. Tai pagerbimui visų mirusių ir žuvusių, kurie aukojo savo jėgas ir gyvybę dėl Lietuvos laisvės. Anksčiau esame paskelbę šio paminklo statybą parėmusių pavardes. Balandžio 30 Julius Mičiūdas, savo tėvo atminties pagerbimui, paaukojo 20.000 pezų, tam pačiam reikalui. Parapijos vadovybė ir Komitetas širdingai jam dėkoja už šią stambią paramą.

S.L.A. Centro Valdyba kviečia visus narius į
VISUOTINĄ NARIŲ SUSIRINKIMĄ
(Asamblea General de Asociados),
kuris įvyks gegužės mėn. 25 d. 16 val. Dr. V. Kudirkos salėje.

Dienotvarkėje: Įstatų reforma.

Dalyvavimas yra **būtinas** ir **punktualus.**

Dr. J. Basanavičiaus vardo rūmų salėje Tabare 6950.

A. L. Centro choras "AUŠRA" ruošia 3-jų metų
SUKAKTIES MINĖJIMĄ

Bus atitinkama meninė programa. Svečiai bus vaišinami šiltais užkandžiais. Prie geros muzikos šokiai iki vėlumos.

Visus maloniai kviečia

A. L. Centro "Aušros" choro Vadovybė.

S.L.A. 7-tas skyrius gegužės 31 d. 21.30 val. ruošia
VERMUTĄ
Dr Kudirkos rūmų salėje, Av. San Martin 3175 Lanus.

Programoje:

1. Solo dainos atlieka p. M. Zavickienė akomp. Nelida Zavickaitė.
2. Ispanų šokių grupė "Recuerdos Madrileños" vadov. prof. Maria E. Cabrera.
3. Akordeono muzika atlieka Aleksandras Misiūnas.
4. Bendri šokiai prie orkestro muzikos.

M. Vaistaraitė — sekretorė, **J. Misiūnas** — pirmininkas, **inž. J. Babarskas** — iždininkas